

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В АГРАРНИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ: СТАН І АСПЕКТИ РОЗВИТКУ

©2020 ЧКАН І. О.

УДК 330.322
JEL: F21; Q14

Чкан І. О. Іноземні інвестиції в аграрний сектор України: стан і аспекти розвитку

Метою статті є оцінка стану прямих іноземних інвестицій в економіку України та визначення впливу іноземного інвестування на розвиток аграрного сектора країни. Виявлено, що за допомогою залучення іноземних інвестицій підвищується конкурентоспроможність національної продукції, для чого вони повинні надходити у вигляді не тільки матеріальних коштів, але й нової техніки, технологій, ноу-хау, патентів для проведення реконструкції та модернізації сільського господарства тощо. Проведений аналіз свідчить, що частка аграрного сектора в інвестиційному портфелі інвесторів в Україні залишається найменшою порівняно з торгівлею, будівництвом і промисловістю. У результаті дослідження виявлено, що для підвищення конкурентоспроможності національної економіки необхідно вдосконалити правову та організаційну базу, зберегти та підвищити дії механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату. Але при цьому збільшення обсягів іноземних інвестицій в економіку країни не вирішить питання підвищення рівня економічного розвитку. Перспективи подальших досліджень полягають в пошуку та реалізації додаткових заходів щодо активізації інвестиційних процесів у аграрній сфері за наявності багатьох несприятливих чинників, таких як політична нестабільність (військові дії на сході країни), постійне реформування сфер економіки, недостатньо розвинута інфраструктура, проблеми в грошовій сфері, високий рівень корупції, недовіра до судової системи та інші.

Ключові слова: інвестиції, прями іноземні інвестиції, інвестиційний клімат, сільське господарство, аграрний сектор.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-95-100>

Рис.: 1. **Табл.:** 3. **Бібл.:** 9.

Чкан Ірина Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного (просп. Богдана Хмельницького, 18, Мелітополь, 72312, Україна)

E-mail: iryna.chkan@tsatu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3764-8380>

УДК 330.322
JEL: F21; Q14

Чкан І. А. Иностранные инвестиции в аграрный сектор Украины: состояние и аспекты развития

Целью статьи является оценка состояния прямых иностранных инвестиций в экономику Украины и определение влияния иностранного инвестирования на развитие аграрного сектора страны. Определено, что с помощью привлечения иностранных инвестиций повышается конкурентоспособность национальной продукции, для чего они должны поступать в виде не только материальных ресурсов, но и новой техники, технологий, ноу-хау, патентов для проведения реконструкции и модернизации сельского хозяйства и т. п. Проведенный анализ свидетельствует, что часть аграрного сектора в инвестиционном портфеле инвесторов в Украине остается наименьшей в сравнении с торговлей, строительством и промышленностью. В результате исследования выявлено, что для повышения конкурентоспособности национальной экономики необходимо усовершенствовать правовую и организационную базы, сохранить и повысить действие механизмов обеспечения благоприятного инвестиционного климата. Но при этом увеличение объемов иностранных инвестиций в экономику страны не решит вопроса повышения уровня экономического развития. Перспективы дальнейших исследований заключаются в поиске и реализации дополнительных способов активизации инвестиционных процессов в аграрной сфере при наличии многих неблагоприятных факторов, таких как политическая нестабильность (военные действия на востоке страны), постоянное реформирование сфер экономики, недостаточно развитая инфраструктура, проблемы в денежной сфере, высокий уровень коррупции, недоверие к судебной системе и другие.

Ключевые слова: инвестиции, прямые иностранные инвестиции, инвестиционный климат, сельское хозяйство, аграрный сектор.

Рис.: 1. **Табл.:** 3. **Библ.:** 9.

Чкан Ирина Александровна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры финансов, банковского дела и страхования, Таврический государственный агротехнологический университет имени Дмитрия Моторного (просп. Богдана Хмельницкого, 18, Мелітополь, 72312, Украина)

E-mail: iryna.chkan@tsatu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3764-8380>

UDC 330.322
JEL: F21; Q14

Chkan I. O. Foreign Investment in the Agrarian Sector of Ukraine: Status, Development Aspects

The article is aimed at evaluating the status of foreign direct investment in the Ukrainian economy and defining the impact of foreign investment on the development of the country's agrarian sector. It is defined that by attracting foreign investment, the competitiveness of national products is increased, for which they must come in the form of not only material resources, but also new equipment, technologies, know-how, patents for conducting reconstruction and modernization of agriculture, etc. The carried out analysis shows that part of the agrarian sector in the investment portfolio of investors in Ukraine remains the smallest in comparison with trade, construction and industry. The study has identified that in order to improve the competitiveness of the national economy, it is necessary to improve the legal and organizational framework, preserve and improve the mechanisms for ensuring a favorable investment climate. At the same time, increasing the volume of foreign investment in the country's economy will not solve the issue of increasing the level of economic development. Prospects for further research are to find and implement additional ways to revitalize investment processes in the agrarian sector, in face of many adverse factors, such as political instability (military actions in the east part of the country), the constant reform of the economic spheres, underdeveloped infrastructure, problems in the money sphere, high level of corruption, distrust in the judiciary system, and others.

Keywords: investment, foreign direct investment, investment climate, agriculture, agrarian sector.

Fig.: 1. **Tabl.:** 3. **Bibl.:** 9.

Chkan Iryna O. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Dmytro Motornyi Tavria State Agrotechnological University (18 Bohdana Khmelnytskoho Ave., Melitopol, 72312, Ukraine)

E-mail: iryna.chkan@tsatu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3764-8380>

Аграрна галузь є базою економіки нашої країни. Сільське господарство є галуззю, яка спочатку є малоприбутковою та малопривабливою для інвестицій, але від розвитку сільського господарства залежить розвиток всієї економіки. Вкладення інвестицій у сільське господарство є ключовим у розвитку економіки України. Реалізація питання залучення додаткових ресурсів не тільки для поточного виробництва, а й для його розвитку не втрачає своєї актуальності. Забезпечення фінансової стабільності господарської діяльності завжди є пріоритетними як для великих, так і для середніх і малих виробників. Наявність постійного факту ризиковості виробництва в аграрній сфері спричинює підвищення вартості зовнішніх фінансових ресурсів. Пошук найоптимальніших напрямів зовнішнього фінансування має на меті залучення, перш за все, зацікавлених інвесторів, у тому числі іноземних. Урегулювання та стабілізація питання інвестування позитивно вплине на загальний стан вітчизняного сільського господарства країни та визначення її місця на світовому ринку.

Макроекономічна ситуація в країні має помірне поліпшення після помітної дестабілізації за останні роки. Інвесторів приваблюють високі показники продуктивності, які може забезпечити українська земля. Сільськогосподарська продукція є сировинним джерелом створення товарів для кінцевого споживання. Здатність сільськогосподарських виробників працювати безперервно та ефективно із зобов'язаннями перед партнерами та кредиторами не втрачає актуальності та може бути забезпечена за допомогою залучення іноземних інвестицій.

Дослідженням питання ефективності використання іноземних інвестицій в аграрному секторі країни займаються багато вітчизняних науковців. Серед них слід відмітити таких відомих українських вчених, як Безп'ята І. В., Бондаренко О. О., Герасименко Ю. В., Дем'яненко М. Я., Кісіль М. І. та багато інших. Проте проблематика розвитку аграрного сектора України потребує подальших досліджень через наявність цілого кола невирішених питань і комплексу сучасних викликів та умов його функціонування.

Мета статті полягає в оцінці надходжень прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в економіку України та визначенні впливу іноземного інвестування на розвиток аграрного сектора країни.

Питання привабливості ведення бізнесу в агропромисловому комплексі завжди є актуальними. Галузь сільського господарства України продовжує підвищувати обсяги виробництва швидше, ніж національна економіка в цілому. За даними Державної служби статистики України, приріст виробництва сільськогосподарської продукції у 2018 р. порівняно з 2017 р. склав 7,85%, а приріст у січні – вересні 2019 р. порівняно з аналогічним періодом 2018 р. склав 12%.

За інформацією Департаменту інформації та комунікацій з громадськістю, Україна підвищила свій

інвестиційний рейтинг у Doing Business-2020 одразу на 7 позицій, покращив 6 показників з 10 індикаторів, які враховуються фахівцями Світового банку при складанні рейтингу. Індекс легкості ведення бізнесу Doing Business є важливим маркером для інвесторів при прийнятті рішення про інвестиції в ту чи іншу країну світу [1]. Підняття у світових рейтингах підвищує довіру іноземних інвесторів щодо прийняття рішення про інвестування.

Іноземні інвестиції – цінності, що вкладаються іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту [6].

Агропромисловий сектор України має недооцінений виробничий та експортний потенціал, який може зробити значний внесок в економічне зростання держави в цілому та розвитку сільської місцевості зокрема. Хоча частка аграрного сектора в інвестиційному портфелі інвесторів в Україні залишається найменшою порівняно з торгівлею, будівництвом і промисловістю, останніми роками спостерігається її зростання на 13,7% у 2018 р. порівняно з 2015 р. (табл. 1, рис. 1), тобто аграрна галузь не втрачає свого авторитету серед інвесторів.

За допомогою залучення іноземних інвестицій підвищується конкурентоспроможність національної продукції. Відомо, що українська аграрна продукція в основному не є конкурентоспроможною на міжнародному ринку. На це впливають такі фактори, як: застаріле обладнання, за допомогою якого неможливо підвищити продуктивність праці; застаріла технологія виробництва продукції, що робить її не такою якісною, як, наприклад у країнах Європи; низький рівень зацікавленості та вмотивованості працівників тощо. Залучення інвестицій дасть змогу вирішити дані проблеми, що посприє підвищенню конкурентоспроможності продукції та створенню позитивного інвестиційного іміджу України [9].

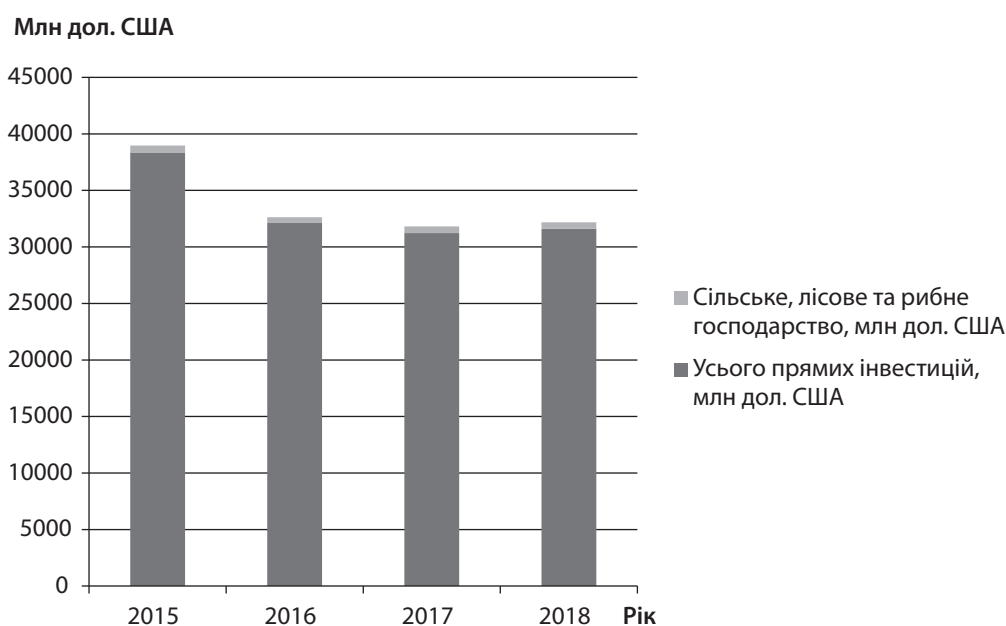
У більш широкому контексті іноземні інвестиції слід розглядати як елемент залучення сукупного іноземного капіталу для здійснення економічних перетворень. Але для цього ПІІ повинні надходити у вигляді не лише матеріальних коштів, але й нової техніки, технологій, ноу-хау, патентів для проведення реконструкції та модернізації сільського господарства тощо. Прямі іноземні інвестиції заохочують експорт країни, дають змогу підприємству розширити свою мережу збуту і таким чином розширити асортимент товарів, які продаються на закордонних ринках, більшою мірою, ніж якби вся торгівля здійснювалася через експорт [3].

Прямі іноземні інвестиції до економіки України надійшли більше ніж зі 100 країн світу, але основна частина надходжень вже протягом багатьох років припадає на 5–6 країн. Найбільшим іноземним інвес-

Прямі інвестиції (акціонерний капітал) з країн світу в економіці України та частка сільського, лісового та рибного господарства в загальному обсязі інвестицій

Показник	Обсяги на 1 січня				Обсяги станом на 01.10. 2019 р.	Відхилення 2018 р. у % від 2015 р.
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.		
Усього прямих інвестицій, млн дол. США	38356,8	32122,5	31230,3	31606,4	34727,6	82,4
Сільське, лісове та рибне господарство, млн дол. США	617,0	502,2	586,2	578,6	536,7	93,8
Частка сільського, лісового та рибного господарства у загальному обсязі ПІІ, %	1,61	1,56	1,88	1,83	1,55	113,7

Джерело: складено на основі даних [2].

Рис. 1. Частка прямих іноземних інвестицій у сільське, лісове та рибне господарство України в загальних обсягах ПІІ

тором нашої країни є Кіпр, частка якого в загальній сумі прямих інвестицій у 2018 р. склала 42,7%; другу за розміром позицію щодо прямих інвестицій в економіці України займають Нідерланди (26,5%), які, як відомо, є країною – опікуном нашої країни в банківській структурі. Також зберігають свої інвестиційні позиції такі країни, як Велика Британія – 8,1% у загальній сумі прямих інвестицій, Німеччина – 6,9% (табл. 2). При цьому, для економіки України важливими є інвестиції саме з тих країн, які є технологічними лідерами та спеціалізуються на виробництві товарів з високою часткою доданої вартості.

Найбільшим інвестором ПІІ в сільське, лісове та рибне господарство України серед європейських країн, як видно з табл. 3, є Кіпр – 33,1% від загальної суми інвестицій у 2018 р. Також вагомими інвесторами є Німеччина – 18,9% і Данія – 12,8%.

Наприклад, серед країн Центрально-Східної Європи лідерами щодо залучення іноземних інвестицій є Польща, Угорщина, Чехія та Словаччина, на які припадає понад 75% іноземного капіталу, що надходить у країни ЦСЄ. Припливу ПІІ в ці країни сприяють позитивні інвестиційні рейтинги міжнародних агентств (Moody's, S&P, Fitch тощо), які відображають політичну та економічну стабільність країн, а також їх сприятливий інвестиційний клімат [4, с. 82].

Процес інтеграції України у світове господарство неможливий без взаємовигідних відносин на будь-якому рівні та сфери господарювання, зокрема в процесі освоєння іноземних інвестицій, і це має бути забезпечено, перш за все, шляхом урегулювання норм національного законодавства та їх відповідності до міжнародних стандартів.

Так, з метою забезпечення створення сприятливих умов для інвесторів та подальшого розвитку

Прямі інвестиції (акціонерний капітал) з країн ЄС в економіці України, млн дол. США

Країна	Обсяги на 1 січня				Обсяги станом на 01.10. 2019 р.	Частка країни у % в загальній сумі ПІІ у 2018 р.
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.		
Усього з країн ЄС	29308,0	24982,8	23425,7	24145,2	27205,8	100
Австрія	1351,5	1152,6	1099,9	1038,8	1209,4	4,3
Бельгія	104,2	96,8	99,3	103,9	104,6	0,4
Болгарія	22,0	32,1	38,4	39,9	47,8	0,2
Велика Британія	2146,2	1785,2	1947,0	1944,4	2038,3	8,1
Греція	54,3	41,8	44,3	43,0	51,8	0,2
Данія	149,3	138,8	137,6	153,6	156,9	0,6
Естонія	240,3	243,3	222,1	235,0	247,7	0,9
Ірландія	71,5	72,9	42,8	48,4	39,4	0,2
Іспанія	64,9	56,1	59,0	63,5	60,0	0,3
Італія	207,8	216,4	196,7	201,6	251,0	0,8
Латвія	62,6	49,0	40,0	38,2	43,2	0,1
Литва	188,2	137,1	121,7	124,6	187,8	0,5
Люксембург	398,8	363,9	660,1	515,8	446,7	2,1
Мальта	47,0	46,0	56,9	59,3	59,9	0,2
Нідерланди	6887,3	6090,3	6028,4	6395,0	7556,5	26,5
Німеччина	2110,6	1604,9	1564,2	1682,9	1791,3	6,9
Польща	708,0	679,4	509,1	571,3	677,0	2,4
Португалія	7,6	5,5	3,2	4,3	4,6	0,01
Румунія	25,3	20,2	19,3	20,1	24,0	0,08
Словаччина	74,2	72,2	71,1	74,9	78,2	0,3
Словенія	24,7	19,5	18,7	20,1	22,1	0,08
Угорщина	466,4	333,7	498,1	511,1	367,3	2,1
Фінляндія	103,1	89,8	110,2	131,0	145,9	0,5
Франція	1341,9	1299,1	615,6	723,4	818,7	3
Хорватія	2,4	1,4	1,6	1,3	2,3	0,005
Чехія	112,6	106,2	106,3	115,8	114,8	0,5
Швеція	363,7	334,0	328,8	351,2	355,4	1,4
Кіпр	11971,6	9894,8	8785,5	8932,7	10303,2	42,7

Джерело: складено на основі даних [2].

сільського господарства урядом розроблена Стратегія сприяння залученню приватних інвестицій у сільське господарство на період до 2023 року [5]. Метою цієї Стратегії є вдосконалення організаційно-економічних і правових умов для сприяння залученню приватних інвестицій у сільське господарство (зокрема в рамках спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку системного проекту «Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство України»»), що дасть змогу збільшити експорт сільськогосподарської продукції, забезпечити національну продовольчу безпеку та стійке економічно ефективне та екологічно збалансоване зростання аграрної галузі.

Але, на жаль, ключовим завданням при реалізації Стратегії є фінансова підтримка організаційних питань реалізації земельної реформи, яка без належного узгодження між всіма учасниками ринку землі буде малоефективною. За оцінками науковців Інституту аграрної економіки, у разі створення умов для масових операцій з купівлі-продажу земельних ділянок сільськогосподарського призначення кошти потенційних інвесторів і надалі будуть відволікатися від інвестування реальних проектів агробізнесу.

Можна сказати, що зняття мораторію на продаж землі, передусім, – це приплив іноземних інвестицій в аграрний сектор, який створить умови для появи но-

Прямі інвестиції (акціонерний капітал) в сільське, лісове та рибне господарство України з європейських країн,
тис. дол. США

Країна	Обсяги на 1 січня				Обсяги станом на 01.10. 2019 р.	Частка країни у % в загальній сумі ПІІ у 2018 р.
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.		
Австрія	7107,8	5691,8	4411,4	5111,5	4700,8	1,2
Азербайджан	648,9	426,4	–	249,7	558,6	0,05
Бельгія	1933,2	1725,2	1642,3	2012,6	2303,4	0,4
Білорусь	51,6	58,5	34,9	82,7	108,7	0,02
Болгарія	227,5	222,3	235,3	–	–	–
Велика Британія	45537,5	48397,5	50774,8	35244,9	17772,3	8
Данія	55304,4	48560,9	46411,6	56134,9	50996,7	12,8
Естонія	340,2	255,3	235,8	519,5	694,6	0,1
Іспанія	448,7	374,9	485,6	500,0	317,6	0,1
Італія	2359,3	1981,5	1876,1	2050,8	1398,1	0,5
Кіпр	238717,4	183004,5	178163,4	145077,4	222772,6	33,1
Латвія	2001,3	1419,4	1371,4	2746,9	2547,1	0,6
Литва	31,2	–	109,3	34,0	539,7	0,01
Люксембург	630,6	617,1	589,6	67,9	83,8	0,01
Нідерланди	22229,4	21038,7	16259,2	14430,0	31276,5	3,3
Німеччина	64935,1	30459,5	58298,5	82829,0	31157,1	18,9
Норвегія	221,6	154,3	65,5	415,9	71,7	0,09
Польща	31886,9	30069,4	30492,5	31478,4	40170,7	7,2
Російська Федерація	4584,9	4088,6	4081,5	3884,2	4472,1	0,9
Румунія	553,2	402,5	369,1	365,6	400,2	0,08
Словаччина	13364,5	12007,1	11484,4	13113,9	12403,3	3,0
Туреччина	7050,3	5526,5	5499,8	3622,8	3875,8	0,8
Угорщина	3063,5	2757,6	2697,5	2540,8	2521,3	0,6
Франція	17712,8	146976,6	21267,2	28347,7	26512,9	6,5
Чехія	2536,3	3208,4	2981,7	2779,9	3350,9	0,6
Швейцарія	495,8	499,0	2494,0	4187,5	6913,9	0,9
Швеція	14003,1	15924,9	13339,4	–	–	–
Усього ПІІ	537977,0	433569,4	455671,6	437838,4	467919,8	100

Джерело: складено на основі даних [2].

вих робочих місць, але це, водночас, може знищити малих і середніх виробників сільськогосподарської продукції, у яких просто не вистачить коштів для викупу землі, а система банківського кредитування ще не зможе запропонувати їм спеціальні умови кредитування за вигідними ставками.

Крім того, у 2016 р. урядом був прийнятий Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій», метою якого є спрощення порядку залучення іноземних інвестицій та унеможливлення прояв ознак корупції при їх державній реєстрації [7].

У 2017 р. Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій» [8], яким урегульовано базові аспекти оформлення дозволу на застосування праці іноземців та посвідки на тимчасове проживання, що спростить залучення іноземних менеджерів та іноземних кваліфікованих працівників, що необхідно на перших етапах розвитку дочірнього підприємства в Україні. Також Законом надається право отримувати посвідку на тимчасове проживання в Україні іноземним інвесторам, які мають істотну участь в українських підприємствах, але не працюють в Україні.

ВИСНОВКИ

Прямі іноземні інвестиції є одним із ключових індикаторів впливу на розвиток національної економіки. Вони сприяють запровадженню нових форм управління, створенню нових робочих місць, розширенню експортного потенціалу, активізації конкурентоспроможності держави на світовому ринку тощо.

Підвищення зацікавленості іноземних інвесторів у залученні інвестиції в аграрний сектор України повинне базуватися на взаємовигідних умовах, правильній мотивації та узгодженості інтересів сторін.

Для покращення інвестиційного клімату України та підвищення конкурентоспроможності національної економіки дієвим є реалізація питання вдосконалення правової та організаційної баз для збереження та підвищення дії механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату. Але при цьому збільшення обсягів іноземних інвестицій в економіку країни не вирішить питання підвищення економічного розвитку.

При наявності багатьох несприятливих чинників, таких як політична нестабільність (військові дії на сході країни), постійне реформування сфер економіки, недостатньо розвинута інфраструктура, проблеми в грошовій сфері, високий рівень корупції, недовіра до судової системи та інших, експерти наголошують на доцільності здійснення додаткових заходів щодо активізації інвестиційних процесів у аграрній сфері. ■

ЛІТЕРАТУРА

- Україна піднялася одразу на 7 пунктів в рейтингу Doing Business-2020 та посіла 64-те місце серед 190 країн / Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-pidnyalasya-odrazu-na-7-punktiv-v-rejtingu-doing-business-2020-ta-posila-64-misce-sered-190-krayin2>
- Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- Патика Н. І. Іноземні інвестиції в сільському господарстві України: сучасний стан та вплив на його розвиток. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 5. С. 26–31. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/5_2018/7.pdf
- Присяжнюк Ю. І. Міжрегіональна структурна взаємодія економіки України з національними господарськими системами країн Центрально-Східної Європи: монографія. Львів, 2017. 536 с.
- Стратегія сприяння залученню приватних інвестицій у сільське господарство на період до 2023 року: схвалена Розпорядженням КМУ від 5 липня 2019 р. № 595-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2019-p>
- Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 09.03.1996 р. № 93/96-ВР (у редакції від 25.06.2016 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-vp>
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій» від 31.05.2016 р. № 1390-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1390-19>
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій» від 23.05.2017 р. № 2058-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2058-19>
- Мельник О. І., Мельник А. Г., Малиш Л. Б. Іноземне інвестування як фактор розвитку аграрного сектора України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 2. С. 32–37. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2019/7.pdf

REFERENCES

- Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- [Legal Act of Ukraine] (1996). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-vp>
- [Legal Act of Ukraine] (2016). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1390-19>
- [Legal Act of Ukraine] (2017). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2058-19>
- [Legal Act of Ukraine] (2019). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2019-p>
- Melnyk, O. I., Melnyk, A. H., and Malyshev, L. B. "Inozemne investuvannya yak faktor rozvytku ahrarnoho sektora Ukrainy" [Foreign Investment as a Factor for the Development of the Agrarian Sector of Ukraine]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. 2019. http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2019/7.pdf
- Patyka, N. I. "Inozemni investytsii v silskomu hospodarstvi Ukrainy: suchasnyi stan ta vplyv na yoho rozvytok" [Foreign Investment in the Ukraine's Agriculture: Current State and Impact on its Development]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. 2018. http://www.investplan.com.ua/pdf/5_2018/7.pdf
- Prysiazhniuk, Yu. I. *Mizhrehionalna cstrukturna vzaiemodiia ekonomiky Ukrainy z natsionalnymy hospodarskymy systemamy krain Tsentralno-Skhidnoi Yevropy* [Interregional Structural Interaction of the Ukrainian Economy with the National Economic Systems of the Countries of Central and Eastern Europe]. Lviv, 2017.
- "Ukraina pidnyalasia odrazu na 7 punktiv v reitynhu Doing Business-2020 ta posila 64-te mistse sered 190 krain" [Ukraine Climbed 7 Points in the Doing Business-2020 Ranking and Ranked 64th among 190 Countries]. Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України. <https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-pidnyalasya-odrazu-na-7-punktiv-v-rejtingu-doing-business-2020-ta-posila-64-misce-sered-190-krayin2>